

Informace ze zdravotnictví Jihomoravského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Brno
24.5.2004

2

Alergologie a klinická imunologie - činnost v Jihomoravském kraji v roce 2003

Podkladem pro zpracování předkládané informace je roční výkaz A (MZ) 1-01 o činnosti oboru alergologie a klinické imunologie, který vyplňuje samostatně každá ordinace alergologie a klinické imunologie, bez ohledu na jejich zřizovatele. Výkaz je součástí Programu statistických zjišťování v ČR na rok 2003 uveřejněného ve Sbírce zákonů formou vyhlášky č. 470/2002 Sb. a její samostatné přílohy č. 2, částka 163 ze dne 19. listopadu 2002. Program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Zpravodajskou povinnost mělo 29 ordinací, vyplněný výkaz odevzdalo 28 ordinací. Všechny alergologické ordinace na území Jihomoravského kraje patří do rezortu zdravotnictví.

Zaměstnanci a činnost

Odbornou péči zajišťovalo podle Registru zdravotnických zařízení ve 29 ordinacích 43,65 lékařů a 57,55 středních zdravotnických pracovníků včetně 1,60 smluvních. Následující údaje o činnosti oboru a relativní ukazatele se týkají ordinací, které odevzdaly výkaz.

Zabezpečení oboru lékaři a počet léčených pacientů

Území	Lékaři (přepočtený počet)	Počet léčených pacientů				
		celkem	na 10 000 obyvatel k 1.7.	z celkem ve věku 0-14 let		
				absolutně	v %	na 10 000 dětí
Blansko	2,60	8 106	753,9	3 130	38,6	1 837,4
Brno-město	33,15	60 559	1 638,0	16 329	27,0	3 227,3
Brno-venkov	1,15	3 294	203,1	2 173	66,0	841,5
Břeclav	3,00	6 610	536,8	2 576	39,0	1 326,7
Hodonín	0,80	3 036	191,7	1 984	65,3	798,7
Vyškov	2,00	6 648	766,4	2 602	39,1	1 901,6
Znojmo	0,95	5 036	441,6	2 357	46,8	1 255,3
Jihomoravský kraj	43,65	93 289	831,7	31 151	33,4	1 830,6

Během roku bylo 93 289 pacientům poskytnuto 305 638 ošetření-vyšetření, více než třetinu pacientů tvořily děti do 14 let. Nejvyšší procento dětských pacientů bylo v okresech Brno-venkov a Hodonín. V průměru jeden lékař ošetřil 2 152 pacientů a poskytl 7 050 ošetření. V přepočtu na 10 tisíc obyvatel kraje připadlo 832 léčených pacientů s alergickým onemocněním a 2 725 ošetření, v Brně-městě byly oba ukazatele dvakrát vyšší. Z každých 10 tisíc dětí ve věku do 14 let jich bylo 1 831 léčeno na alergologii. V průměru každý léčený pacient absolvoval za rok 3,3 ošetření a bylo mu aplikováno 2,5 kožních testů. Specifickou hyposenzibilizací bylo léčeno 16 699 pacientů. Alergologové provedli na 29 spirometrech 39 505 výkonů, 12 spirometrů bylo starších 8 let.

Počet ošetření - vyšetření

Území	Počet ošetření - vyšetření				Počet kožních testů na 1 léč. pac.	Počet pac. léčených specif. hyposenz.
	celkem	na 1 léčeného pacienta	na 10 000 obyvatel k 1.7.	na 1 lékaře (přep. počet)		
Blansko	16 946	2,1	1 576,2	7 367,8	5,9	2 243
Brno-město	228 143	3,8	6 170,8	6 882,1	1,9	9 615
Brno-venkov	4 741	1,4	292,4	4 122,6	1,6	1 008
Břeclav	20 604	3,1	1 673,1	6 868,0	3,3	1 443
Hodonín	6 996	2,3	441,8	8 745,0	2,4	868
Vyškov	14 664	2,2	1 690,6	7 332,0	2,6	861
Znojmo	13 544	2,7	1 187,6	14 256,8	3,7	661
Jihomoravský kraj	305 638	3,3	2 724,9	7 050,5	2,5	16 699

Lékaři alergologové mají své ordinace v ambulantních i lůžkových zdravotnických zařízeních. Zastoupení lékařských míst v jednotlivých druzích zdravotnických zařízení v kraji je následující: Fakultní nemocnice (12,10), ostatní nemocnice (2,65), polikliniky (15,05), samostatné ordinace a odborná laboratoř (13,85). Činnost oboru v obcích s rozšířenou působností (ORP) uvádí následující tabulka, ve které jsou uvedena absolutní čísla, protože jakýchkoliv ukazatel by vzhledem k tomu, že ordinace jsou pouze v 9 z 21 ORP, neměl žádnou vypovídací hodnotu. Tabulka je proto pouze informativní.

Činnost oboru v obcích s rozšířenou působností

Území (ORP)	Lékaři (přep. počet)	Počet ošetření	Počet léč. pacientů		Počet kožních testů	Počet pac. léč. specif. hyposenz.	Spirometr
			celkem	z toho ve věku 0-14 let			
Blansko	1,50	10 939	6 946	3 130	26 976	1 668	3
Boskovice	0,80	6 007	1 160	-	21 164	575	1
Brno-město	33,15	228 143	60 559	16 329	115 043	9 615	15
Břeclav	3,00	20 604	6 610	2 576	22 038	1 443	3
Hodonín	0,80	6 996	3 036	1 984	7 407	868	1
Ivančice	0,55	722	280	239	72	60	-
Tišnov	0,60	4 019	3 014	1 934	5 241	948	-
Vyškov	2,00	14 664	6 648	2 602	17 434	861	4
Znojmo	0,95	13 544	5 036	2 357	18 664	661	2
Jihomoravský kraj	43,35	305 638	93 289	31 151	234 039	16 699	29

Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu

Na výkaze oboru alergologie a klinická imunologie se sleduje pět vybraných diagnóz, pro které jsou pacienti dispenzarizováni – atopická dermatitis (L20.-), pollinosa (J30.1), jiná alergická rýma (J30.3), astma bronchiale (J45.9), astma alergické (J45.0). Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz. Sleduje se počet pacientů s vybranou diagnózou celkem a z toho ve čtyřech věkových skupinách. Děti ve věku do pěti let jsou nejčastěji dispenzarizovány s atopickou dermatitidou (L20.-). Nejčastějším důvodem dispenzarizace u dětí od šesti let a u dospělých je senná rýma (J30.1). Počet dispenzarizovaných pacientů celkem se proti roku 2002 zvýšil o 13,5 %, a to ve všech věkových skupinách, nejvíce, o 17,2%, ve věkové skupině 15-24 let. K nárůstu došlo u všech sledovaných diagnóz, nejvyšší nárůst pacientů bez ohledu na věk byl zaznamenán u diagnózy alergické astma (J45,0), a to o 20,7%.

Výkyvy oběma směry v počtu sledovaných pacientů v okresech proti minulému období jsou způsobeny vznikem či zánikem, odborné ordinace, přeregistrováním pacientů, případně nesplněním zpravodajské povinnosti. Další důvod je dán charakterem sledovaných diagnóz. Jedná se chronická onemocnění s dosti blízkým epidemiologickým vztahem a s nutností medikamentózní léčby. Pacient se může dostavit za dlouhou dobu až při zhoršení obtíží; někdy je nutné diagnózu přehodnotit.

Atopická dermatitida (L20.-) – *chronické zánětlivé kožní onemocnění*. V kraji připadlo na 10 tisíc obyvatel 68,5 pacientů, nejvíce ve věkové skupině 0-5 let (352,8). Nejvyšší počet pacientů vykazoval okres Brno-město (111,2), nejméně okres Brno-venkov (11,8).

Pollinosis (J30.1) – *sezónní multisystémové onemocnění s přecitlivělostí na pyly rostlin s projevy na sliznici horních a dolních cest dýchacích, na očních spojivkách, na kůži, na sliznici zažívacího traktu*. Je nejčastější příčinou dispenzarizace, na celkovém počtu dispenzarizovaných diagnóz se podílí 38,3 %. V přepočtu na 10 tisíc obyvatel kraje připadá 302,4 pacientů, nejvíce ve věkové skupině 6-14 let (854,7).

Jiná alergická rýma (J30.3) – *neinfekční rýma způsobená alergickou reakcí nosní sliznice*. Tímto onemocněním trpělo v přepočtu na 10 tisíc obyvatel 167,6 lidí, nejvíce jich bylo ve věkové skupině 6-14 let (455,2). Ve srovnání o ostatními diagnózami jsou druhým nejčastějším onemocněním.

Astma bronchiale (J45.9) – *chronické zánětlivé alergické onemocnění dýchacích cest, s celoročními projevy, charakterizované záchvatovitou dušností na podkladě náhlého zúžení průdušek*. V kraji připadá na 10 tisíc obyvatel 96,7 pacientů s tímto onemocněním, nejvíce ve věkové skupině 6-14 let. Proti minulému roku se počet pacientů v kraji zvýšil o 17,5 %.

Astma alergické (J45.0) – *sezónní pylové astma*. Také u tohoto typu astmatu došlo proti minulému roku k nárůstu počtu pacientů, a to dokonce o 20,7%. Na 10 tisíc obyvatel kraje připadá 154,4 nemocných, nejvíce opět ve věkové skupině 6-14 let.

Dispenzarizovaní pacienti pro diagnózu - Atopická dermatitida (L20.-)

Území	Celkem	z toho ve věkové skupině			
		0 - 5 let	6 - 14 let	15 - 24 let	25 let a více
Blansko	963	330	200	221	212
Brno-město	4 110	1 047	1 612	822	629
Brno-venkov	193	126	46	21	-
Břeclav	623	166	289	113	55
Hodonín	532	48	260	222	2
Vyškov	894	108	410	226	150
Znojmo	374	227	92	29	26
Jihomoravský kraj	7 689	2 052	2 909	1 654	1 074
na 10 000 obyvatel příslušného věku k 31.12.					
Blansko	89,5	584,9	178,1	146,4	28,0
Brno-město	111,2	572,4	508,5	168,7	23,2
Brno-venkov	11,8	139,0	27,6	9,8	-
Břeclav	50,6	262,4	226,0	62,6	6,4
Hodonín	33,7	60,1	158,2	95,1	0,2
Vyškov	102,9	235,8	458,5	180,5	24,7
Znojmo	32,8	362,4	74,8	17,4	3,3
Jihomoravský kraj	68,5	352,8	264,3	106,1	13,5

Dispenzarizovaní pacienti pro diagnózu - Pollinosis (J30.1)

Území	Celkem	z toho ve věkové skupině			
		0 - 5 let	6 - 14 let	15 - 24 let	25 let a více
Blansko	2 820	260	800	457	1 303
Brno-město	21 584	713	5 299	7 209	8 363
Brno-venkov	891	72	660	149	10
Břeclav	3 210	129	1 230	1 153	698
Hodonín	1 255	15	468	749	23
Vyškov	2 319	33	444	1 015	827
Znojmo	1 865	103	505	448	809
Jihomoravský kraj	33 944	1 325	9 406	11 180	12 033
na 10 000 obyvatel příslušného věku k 31.12.					
Blansko	262,0	460,8	712,3	302,8	172,2
Brno-město	584,0	389,8	1 671,7	1 479,5	308,8
Brno-venkov	54,6	79,4	396,4	69,2	0,9
Břeclav	260,8	203,9	961,9	639,0	81,2
Hodonín	79,4	18,8	284,7	320,8	2,1
Vyškov	267,0	72,0	496,5	810,4	136,0
Znojmo	163,4	164,4	410,6	268,4	102,6
Jihomoravský kraj	302,4	227,8	854,7	716,9	150,7

Dispenzarizovaní pacienti pro diagnózu - Jiná alergická rýma (J30.3)

Území	Celkem	z toho ve věkové skupině			
		0 - 5 let	6 - 14 let	15 - 24 let	25 let a více
Blansko	2 371	170	400	640	1 161
Brno-město	8 957	245	2 002	3 671	3 039
Brno-venkov	829	123	397	289	20
Břeclav	2 359	135	1 220	501	503
Hodonín	573	23	285	264	1
Vyškov	1 721	22	275	492	932
Znojmo	1 999	141	430	533	895
Jihomoravský kraj	18 809	859	5 009	6 390	6 551
na 10 000 obyvatel příslušného věku k 31.12.					
Blansko	220,3	301,3	356,2	424,0	153,4
Brno-město	242,4	134,0	631,6	753,4	112,2
Brno-venkov	50,8	135,7	238,4	134,3	1,7
Břeclav	191,7	213,4	954,1	277,7	58,5
Hodonín	36,2	28,8	173,4	113,1	0,1
Vyškov	198,2	48,0	307,5	392,8	153,3
Znojmo	175,2	225,1	349,6	319,4	113,5
Jihomoravský kraj	167,6	147,7	455,2	409,8	82,0

Dispenzarizovaní pacienti pro diagnózu - Astma bronchiální (J45.9)

Území	Celkem	z toho ve věkové skupině			
		0 - 5 let	6 - 14 let	15 - 24 let	25 let a více
Blansko	759	100	105	123	431
Brno-město	6 491	404	2 183	2 091	1 813
Brno-venkov	176	42	81	41	12
Břeclav	1 750	211	670	350	519
Hodonín	265	24	147	93	1
Vyškov	886	62	348	356	120
Znojmo	532	77	145	118	192
Jihomoravský kraj	10 859	920	3 679	3 172	3 088
na 10 000 obyvatel příslušného věku k 31.12.					
Blansko	70,5	177,2	93,5	81,5	57,0
Brno-město	175,6	220,9	688,7	429,1	66,9
Brno-venkov	10,8	46,3	48,6	19,1	1,0
Břeclav	142,2	333,5	524,0	194,0	60,4
Hodonín	16,8	30,0	89,4	39,8	0,1
Vyškov	102,0	135,3	389,1	284,3	19,7
Znojmo	46,6	122,9	117,9	70,7	24,3
Jihomoravský kraj	96,7	158,2	334,3	203,4	38,7

Dispenzarizovaní pacienti pro diagnózu - Astma alergické (J45.0)

Území	Celkem	z toho ve věkové skupině			
		0 - 5 let	6 - 14 let	15 - 24 let	25 let a více
Blansko	591	48	110	206	227
Brno-město	12 779	553	3 223	3 622	5 381
Brno-venkov	101	31	44	9	17
Břeclav	999	72	371	317	239
Hodonín	646	11	286	344	5
Vyškov	1 032	3	73	207	749
Znojmo	1 189	156	535	217	281
Jihomoravský kraj	17 337	874	4 642	4 922	6 899
na 10 000 obyvatel příslušného věku k 31.12.					
Blansko	54,9	85,1	97,9	136,5	30,0
Brno-město	345,8	302,4	1 016,8	743,3	198,7
Brno-venkov	6,2	34,2	26,4	4,2	1,5
Břeclav	81,2	113,8	290,1	175,7	27,8
Hodonín	40,9	13,8	174,0	147,3	0,5
Vyškov	118,8	6,5	81,6	165,3	123,2
Znojmo	104,2	249,0	435,0	130,0	35,6
Jihomoravský kraj	154,4	150,3	421,8	315,6	86,4

Zpracovala: MUDr. Jaroslava Pazourková

ÚZIS ČR

Jihomoravský krajský odbor

adresa: Výstavní 17/19, 603 00 Brno

tel.: 543 184 164, fax: 543 184 165

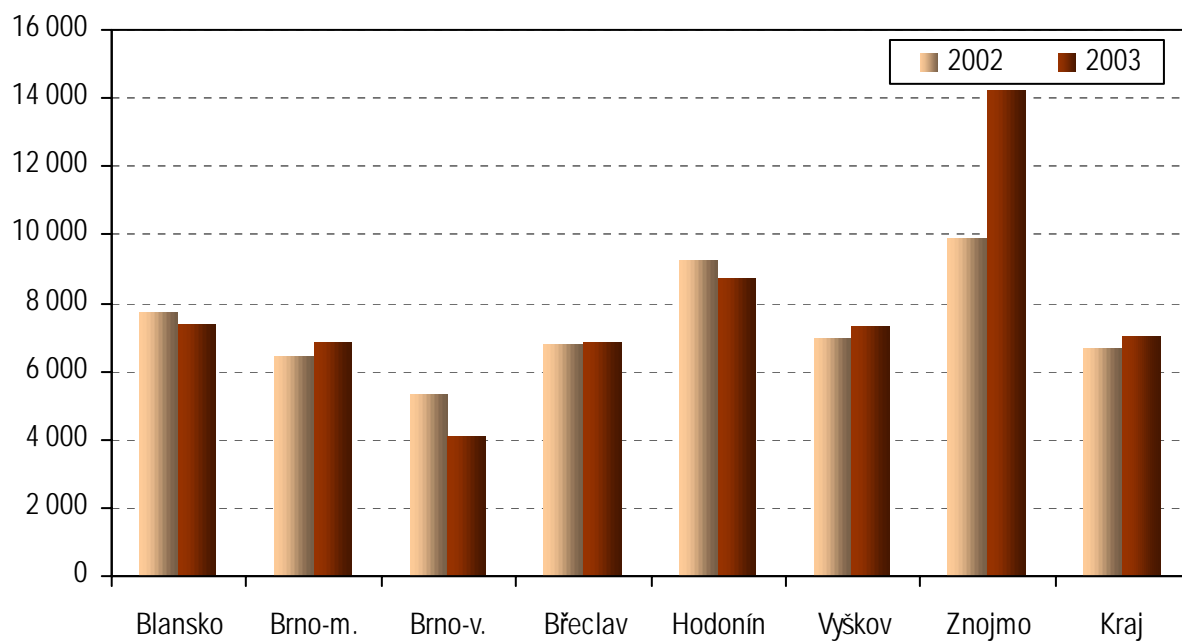
e-mail: pazourkova@uzis.cz

<http://www.uzis.cz>

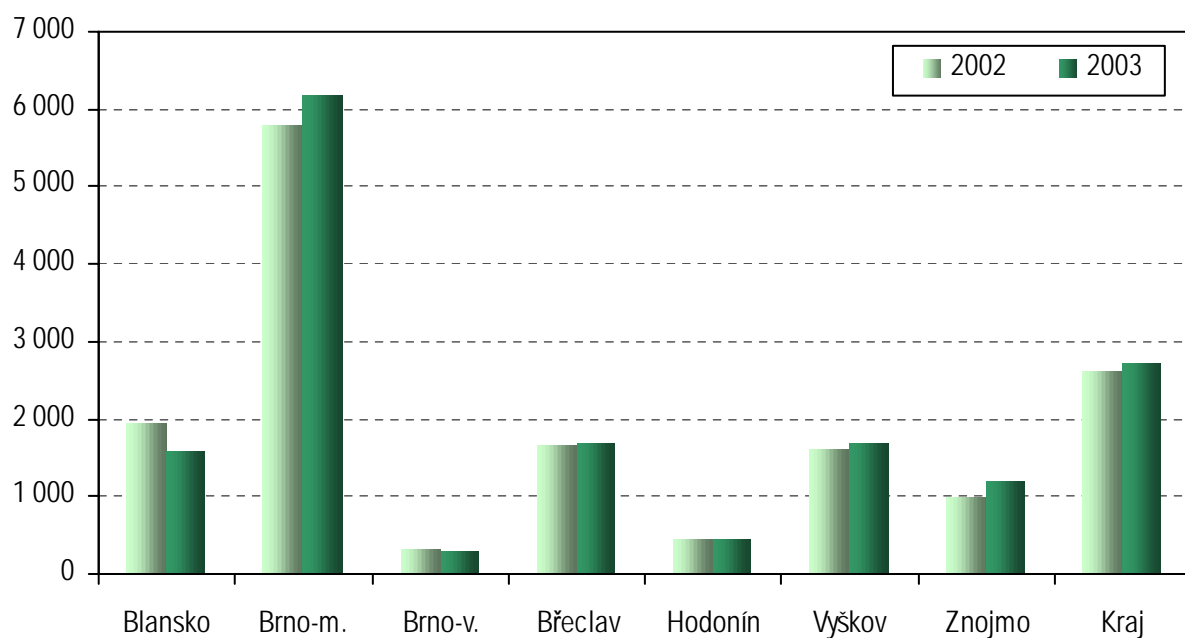
Za odbornou konzultaci děkuji paní primářce MUDr. Evě Ohnůtkové

Grafická příloha

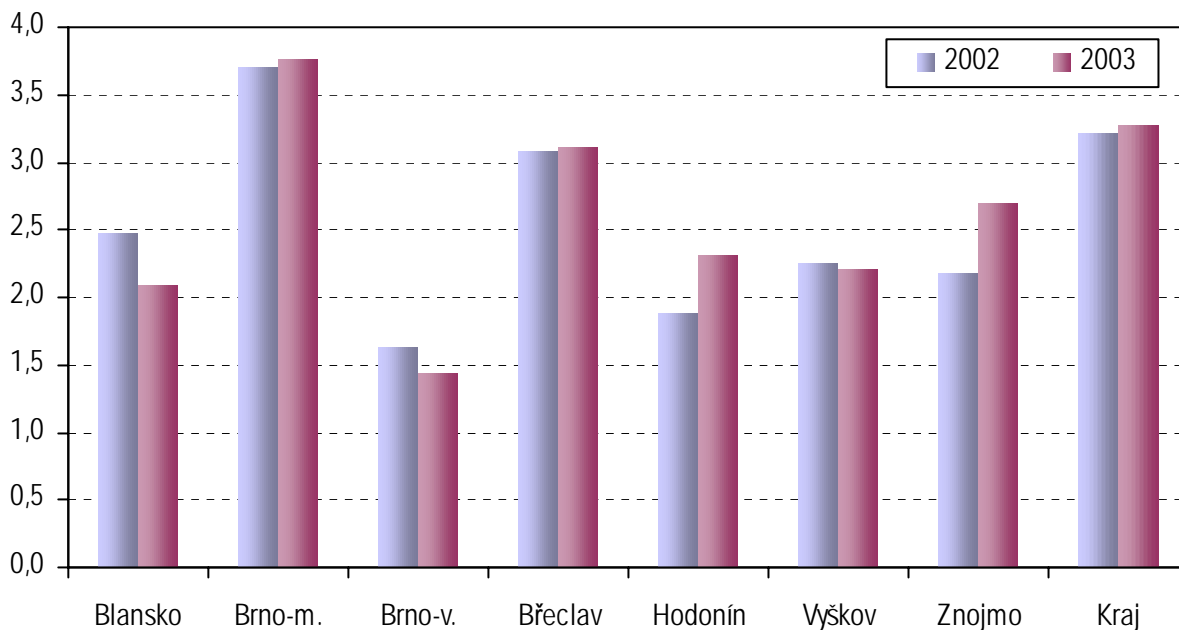
Počet ošetření-vyšetření na 1 lékařské místo

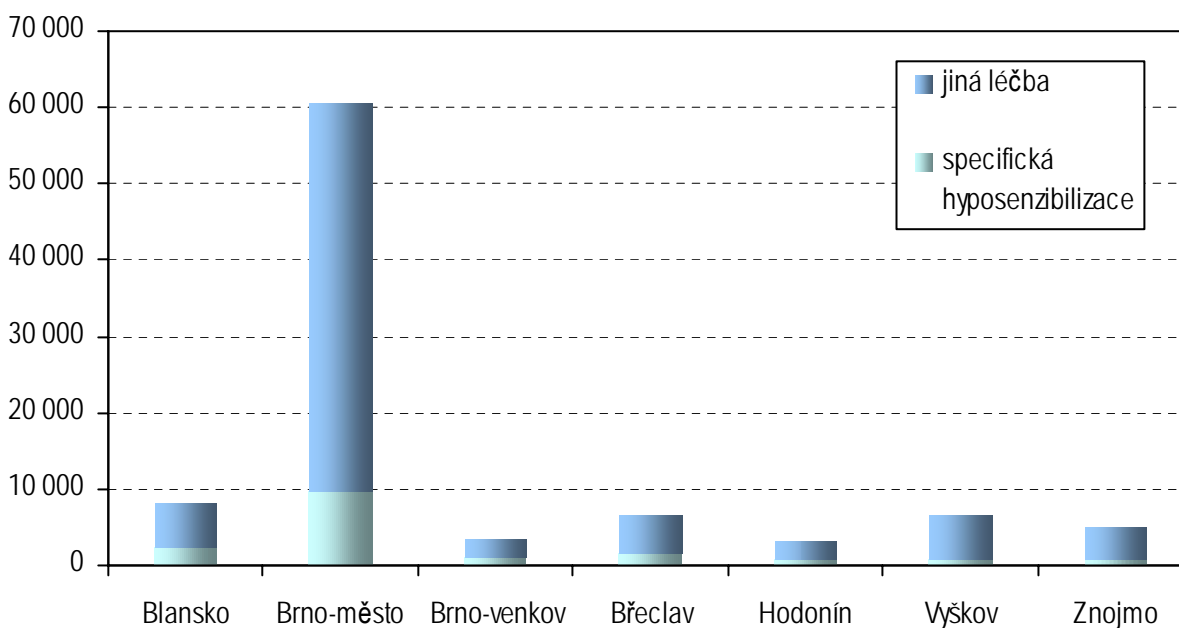
Počet ošetření-vyšetření na 10 000 obyvatel

Počet ošetření-vyšetření na 1 léčeného pacienta

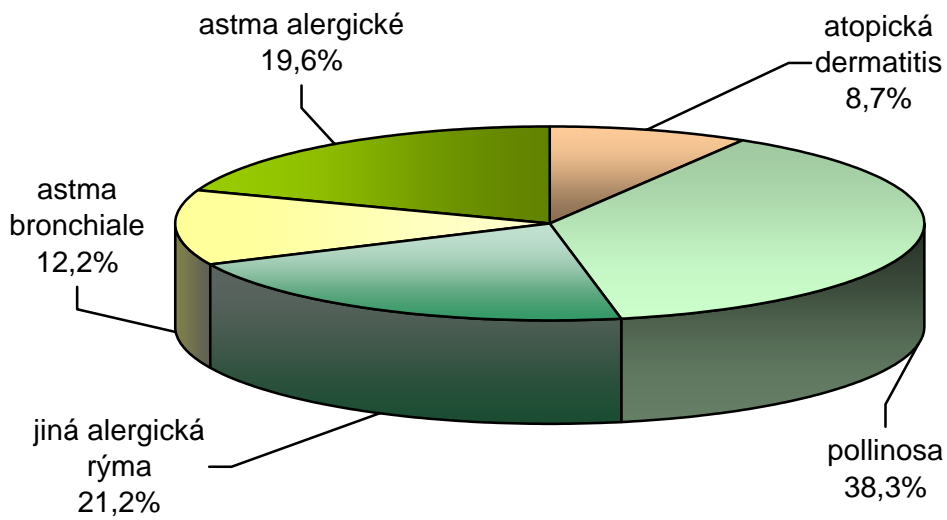

Podíl pacientů léčených specifickou hyposenzibilizací na celkovém počtu léčených pacientů

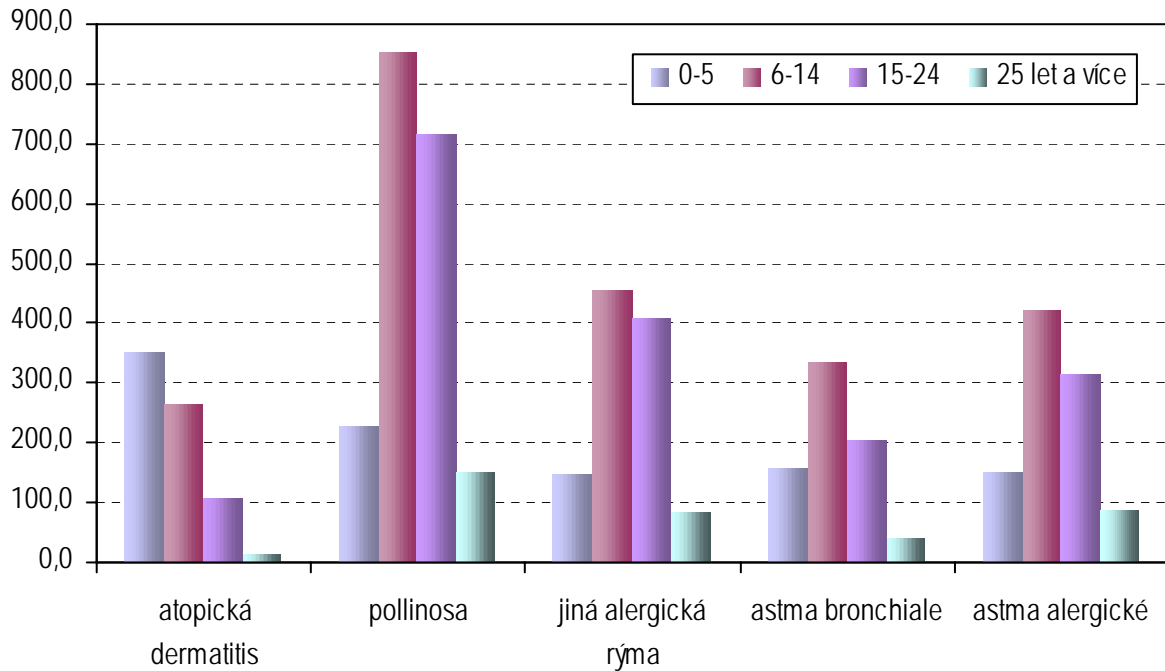

Struktura dispenzarizovaných pacientů pro vybranou diagnózu

Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu na 10 000 obyvatel příslušné věkové skupiny

Dispenzarizovaní pacienti podle věkových skupin

